

λισσαιέ, τοῦ ὁποίου ἠνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ εἶδε, καὶ ἰδοὺ ἀπὸ ὄρος πλήρες ἵππων καὶ ἄρμα πυρὸς περικύκλω 'Ελισσαιέ» (Δ'. Βασιλ. στ. ιζ'). θὰ ἠκούαμεν ἀγγελικὰς φωνὰς ἀναμνηστέας μετὰ τῶν ἡμετέρων ἐν ταῖς ψδαῖς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ὥσαντ' ἠχοῦντα ἀντιφώνως πρὸς τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς Ἀλληλούϊα. Χαρὰ δὲ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων ἐφ' ἐνὶ ἁμαρτωλῶ μετανοοῦντι (Λουκ. Κ. ι'). Λειτουργικὰ πνεύματα εἰσὶ δι' ἡμᾶς (Ἑβρ. α'. δ'). Συμπαθίζουσιν ἡμῖν, ζηλωταὶ εἰσὶ διὰ τὴν τοῦ Θεοῦ δόξαν. Γνωρίζουσι τὸ φρόνημα τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὄντος ἀρχηγοῦ τῆς Εἰρήνης, καὶ ἀγαπῶσιν ἐκεῖνο ὅπερ αὐτὸς ἀγαπᾷ. Κατακαλύπτουσι τὸ πρόσωπον εὐλαβῶς ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ μεγαλείου τοῦ Θεοῦ (Ἥσ. στ. θ'). Χαίρουσι δὲ βλέποντες εἰρήνην, τάξιν, ἡσυχίαν καὶ προύτητα, σέβας καὶ εὐλάβειαν ἐν ταῖς θρησκευτικαῖς συναθροίσεσι, καὶ ἐλπίζουσι νὰ δεχθῶσιν ἡμᾶς μετὰ ταῦτα εἰς τὴν μακαρίαν αὐτῶν κοινωνίαν, ἵνα εἴμεθα διὰ παντὸς συμπροσκυνηταὶ αὐτῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

(ἔπεται τὸ τέλος)

ΑΓΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΜΙΘ

Εὐγνωμονοῦντες ἀκραίφως τῇ Ἐλλογιμωτάτῃ καὶ Μουσοτραφεῖ δεσποινίδι Ἀγνῇ Ἰωάννου Σμιθ, ἐπὶ τοῖς Φιλελληνικωτάτοις αἰσθήμασιν αὐτῆς, καὶ ἀνθ' ὧσων φιλολογικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπεδείχθητο ὑπὲρ τῆς φίλης Πατρίδος ἡμῶν περιγραφάσῃ μετὰ τσαύτης στοργῆς καὶ ἀγνοῦ διαφέροντος περὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἡθῶν καὶ ἐθίμων καὶ ἐκδόσῃ ἴδιον σύγγραμμα μεγίστης σπουδαιότητος καὶ ἐμβριθοῦς μελέτης, καὶ ἐκ τῆς μεταγλωττίσεως τούτου εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς διάλεκτον ὑπὸ τοῦ ἐν λογίοις ἀρίστου κ. Ι. Περθανόγλου προσελκυσάσῃ τῆς βαθυτάτης τοῦ Πανελληνίου εὐγνωμοσύνης καὶ ὑπολήψεως, κοσμοῦμεν τὰς σελίδας τοῦ «Ἀπόλλωνος» διὰ τῆς εἰκόνης αὐτῆς πεποιθότες ὅτι ἐπιτελοῦμεν καθήκον ἐθνικόν, καὶ θεραπεύομεν τὴν γενικὴν τῶν κ. κ. συνδρομητῶν ἀπαίτησιν, παραθέτοντες ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ καὶ τινὰς βιογραφικὰς σημειώσεις περὶ τῆς ἐν λόγῳ φιλέλληνος δεσποινίδος.

Ἡ Δεσποινὶς Ἀγνὴ Ι. Σμιθ ἐγεννήθη ἐν τῇ μικρᾷ κώμῃ ἧτοι ἐν τῷ Βασιλικῷ χωρίῳ Ἰρβιν, ἐν Ayrshire κομητίᾳ τῆς δυτικῆς Σκωτίας οὐ μακρὰν τῆς πατρίδος τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ τῆς Ἀγγλίας Ῥοβέρτου Βόρνο (Robert Burns) ὁ πατὴρ αὐτῆς Ἰωάννης Σμιθ ἦτο δικηγόρος ἐκ τῶν ἐκγρίτων, ἀπολαύων τῆς γενικῆς ὑπολήψεως ὀφειλομένης τὸ μὲν εἰς τὴν ἱκανότητά του, τὸ δὲ εἰς τὴν ἀπαρέγκλητον ἀκεραιότητα τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, περὶ οὗ ἀναφέρομεν ἐν παρόδῳ τὸ ἐξῆς γεγονός. Μαθὼν ὅτι ὁ πάππος του κληρονομήσας μικρὰν τινα περιουσίαν ἐν Ἰαμαίικα, εἶχε πωλήσει μετὰ τῶν μαύρων δούλων τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτήν, μολονότι τινὲς τούτων εἶχον παρακαλέσει αὐτὸν ἵνα τοῖς δωρήσῃ τὴν ἐλευθερίαν των, ὁ Ἰωάννης Σμιθ μαθὼν, λέγομεν, τοῦτο, ἐζήτησε νὰ ἐξαγοράσῃ τὸ ἀ-

μάρτημα ὑποστηρίξας ἐνθουσιωδῶς πᾶν σχέδιον πρὸς χειραφέτησιν καὶ ἀνύψωσιν τῆς μαύρης φυλῆς· ὀλίγας δὲ ἐβδομάδας πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀναδιφῶν παλαιὰ τινα ἔγγραφα εὑρε τὴν ἀπόδειξιν τῆς πωλήσεως τῶν δούλων περὶ ὧν εἶπομεν. Γράψας δὲ πρὸς τινα ἱερέα ἐν Ἰαμαίικα παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἀναζητήσῃ τοὺς ἀπογόνους τῶν δούλων ἐκείνων μέχρι τρίτης γενεᾶς, καὶ νὰ δώσῃ εἰς ἕκαστον ποσὸν τι ἱκανὸν νὰ τοὺς ἐξασφαλίσῃ ἀπὸ τῆς ἐνδείας· ἐξέφρασε δὲ καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ὥστε τὰ ἀναγινώσκῃται ἡ ἀγία γραφὴ εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου ἐκείνου, μισθοδοτῶν τινα ἰδίαις αὐτοῦ δαπάναις πρὸς τοῦτο· ἡ ἐπιθυμία του αὕτη ἐξετελέσθη μετὰ τὸν θάνατόν του.

Ἡ δεσποινὶς Ἀγνὴ Σμιθ καὶ ἡ διδύμος ἀδελφὴ αὐτῆς ἦσαν τὰ μόνα τέκνα τῆς οἰκογενείας ταύτης ἅτε ἀποθανούσης τῆς μητρὸς μικρὸν μετὰ τὴν γέννησιν αὐτῶν· ὁ δὲ πατὴρ αὐτῶν Ἰωάννης μὴ ἐλθὼν εἰς δεῦτερον γάμον, πᾶσαν τὴν ἀγάπην του συνεκέντρωσεν ἀποκλειστικῶς εἰς ταύτας. Ἐκπαιδεύσας μέχρι τοῦ δεκάτου τετάρτου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν εἰς τὰ στοιχεῖα τῆς Λατινικῆς, Γερμανικῆς καὶ Γαλλικῆς, ἔτι δὲ καὶ τῆς μουσικῆς διὰ παιδαγωγοῦ κατ' οἶκον. Ὁ θάνατος μεμακρυσμένου τινὸς συγγενοῦς αὐξήσας τὴν περιουσίαν τοῦ Ἰωάννου Σμιθ ἐδιπλασίασε καὶ τὰς φροντίδας περὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν τέκνων του καὶ δὴ ἤρξατο διανοοῦμενος ἵνα περιοδέσῃ τὴν ἡπειρωτικὴν Εὐρώπην, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἔλεγε πρὸς τὰς θυγατέρας αὐτοῦ «ὅταν μοι εἴπητε ὅτι δύνασθε νὰ ὁμιλῇτε εὐκόλως τὴν γερμανικὴν καὶ τὴν γαλλικὴν, θὰ περιηγηθῶμεν τὴν ἡπειρωτικὴν Εὐρώπην»· καὶ ὄντως, μετ' οὐ πολὺ μετέβησαν εἰς Γερμανίαν καὶ Ἑλβετίαν. Ἐπανακάμψασαι ἐγένοντο ἐσωτερικαὶ μαθήτριάι ἐπὶ πενταετίαν ὅλην ἐν τινὶ τῶν παρθενωγαγείων τῆς Ἀγγλίας, ὁπότε ὁ πατὴρ αὐτῶν ὑπεσχέθη αὐταῖς ὅτι «προθύμως ἤθελεν ὁδηγήσει αὐτάς πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς Ῥώμης ἐὰν ἐξεμάνθων καὶ τὴν Ἰταλίαν» καὶ ἰδοὺ μετὰ τινα παρέλευσιν χρόνου ἡδυνήθησαν νὰ ἐπισκεφθῶσι τὰ καλλιτεχνικὰ ἐκεῖνα τῆς Ἰταλίας κειμήλια.

Ὁ φιλόστοργος οὗτος Πατὴρ αἰφνιδίως τὸ 1865 ἀφηρηπάγῃ ὑπὸ τοῦ ἀπηνόου θανάτου ἀπὸ τῶν ἀγκάλων τῶν πεφιλημένων αὐτοῦ θυγατέρων· ὅτε ὀλίγον μετὰ ταῦτα καταληφθεῖσαι ὑπὸ τοῦ πόθου ἵνα ἐπισκεφθῶσι τοὺς τόπους τῆς ἀγίας χώρας, ἐπεχείρισαν τὸ ταξείδιον τοῦτο κατὰ τὸ 1869 καὶ μετὰ τινος φίλης των, διὰ Βιέννης, Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐκεῖθεν δι' Ἀλεξανδρείας διελθοῦσαι, ἀνῆλθον τὸν Νεῖλον μέχρι τοῦ δευτέρου καταρράκτου αὐτοῦ, ὁπόθεν μετέβησαν εἰς Παλαιστίνην καὶ μετὰ 13 μηνῶν περιοδίσαν ἐπανέκαμψαν δι' Ἀθηνῶν καὶ Ἑνετίας εἰς τὴν ἑαυτῶν Πατρίδα.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ λογία δεσποινὶς ἦτο πάντῃ ἄμοιρος τῆς τε Ἑλληνικῆς καὶ Ἀραβικῆς κατὰ τὸν ἀνάπλου ἐν τούτοις τοῦ Νεῖλου συνέθετο ποίημα εἰς τρία μέρη ὑπὸ τὸν τίτλον ἡ «Θυγάτηρ τοῦ Ῥαμέσεως» ὅπερ δημοσιευθὲν ἔτυχε τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας, καὶ ἐπηνέθη ἐκθύμως, ἰδίᾳ μάλιστα διὰ τὸν κάλλιστον πρόλογον αὐτοῦ. Ἡ εὐμενὴς αὕτη

υποδοχή τοῦ ἐν λόγῳ πρωτολείου ἐνεθάρρυνεν ἀρκούντως τὴν ἀρτιφανῆ ποιήτριαν ὥστε ἀπεφάσισε νὰ γράψῃ ἐκτενέστερον ἔργον ὅπερ καὶ μετ' ὀλίγον ἐδημοσίευσεν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁδοιπόροι Ἀνατολικοὶ ἢ περιήγησις τριῶν Κυριῶν» σκοποῦσα διὰ τοῦ ἔργου τούτου νὰ καταδείξῃ ὅτι Κυρίαι δύνανται νὰ περιηγῶνται ἀσφαλῶς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ κόσμου.

Τὸν χειμῶνα τοῦ 1870—71 ἀμφότεραι αἱ ἀδελφαὶ διήλθον ἐν Ἰταλίᾳ· συνεπεία ὅμως βαρείας ἀσθενείας ὑφ' ἧς προσεβλήθησαν ἐκεῖ, δὲν ἠδυνήθησαν ἐπὶ τινα ἔτη νὰ ἐπιχειρίσωσιν ἐτέραν ἐκτεταμένην περιοδίαν. Τὸ 1876 ἡ δεσποινὶς Ἀγνὴ ἐδημοσίευσεν τὸ πρῶτον αὐτῆς μυθιστόρημα «Effie Maxwell». κατὰ δὲ τὸ 1879 τὸ Glennarvis ἀμφότερα διηγήματα περὶ τοῦ συγχρόνου βίου. Τὸ τρίτον αὐτῆς ἔργον «The Brides of Ardmoor» εἶναι ἱστορικόν, σκοπὸν ἔχον νὰ καταδείξῃ τὴν κατάστασιν τῆς Ἰρλανδίας κατὰ τὸν Β' αἰῶνα, ἰδίως δὲ νὰ καταδείξῃ πῶς ἡ ἐγχώριος Χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἀπερροφήθη βαθμηδὸν ὑπὸ τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας.

Καθ' ἣν ἐποχὴν ἐπεξεργάζετο τὸ σύγγραμμα τοῦτο συνέπισε ν' ἀναγνώσῃ λόγον τινὰ ἐκφωνηθέντα ὑπὸ τῆς διακεκριμένης ἀρχαιοδίφου Ἀθίδος κ. Σοφίας Σχλεῖμαν, ἐν τινὶ ἡμεγύρει ἐν Λονδίνῳ αἰφνης τῇ ἐπέρχεται ἡ ἰδέα ὅτι ἡδύνατο νὰ ἐκμάθῃ τὴν Ἑλληνικὴν ὥστε νὰ ἀναγινώσκῃ τὸ Εὐ-

αγγέλιον ἐν τῷ πρωτοτύπῳ. Τὴν ἰδέαν ταύτην ἀσμένως καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡσπάσατο, καὶ ἀμέσως ἀμφότεραι ἐπεδόθησαν εἰς τὸ ἔργον μετὰ τοσούτου ζήλου ὥστε μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς ἔτους κατάρθωσαν ν' ἀναγνώσωσι τὴν τε Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσειαν.

Τὴν ὁρθὴν προφορὰν καὶ ἀπαγγελίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἐξ ὑπαρχῆς διδαχθεῖσαι, εὐκόλως ἠδυνήθησαν κατόπιν νὰ ἐκμάθωσι τὴν νεοελληνικὴν, καὶ νὰ συνδιαλέγωνται μετ' ἀλλήλων ἐπὶ δύο ὅλα ἔτη, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὁποίων ἐπεσκέψαντο τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὰ 1883.

Τὰ πάντα ἐξετάσασαι λεπτομερῶς, καὶ μετ' ἰδιαίτερου ἐνδιαφέροντος ἐπανεκάμψαν εἰς Λονδίνον καὶ ἐκεῖ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀγνῆς πρὸς τὴν Ἑλλάδα στοργῆς καὶ ἀγάπης συνέγραψεν ἡ φιλέλλην Ἀγνὴ καὶ ἐξέδοτο ἀγγλιστὶ τὸ περισπούδαστον καὶ ἀξιόλογον σύγγραμμα περὶ οὗ ἔφθηνεν εἰπόντες ἐν τῷ προλόγῳ ἡμῶν.

Τοσαύτην ἀγάπην καὶ στοργὴν ἐνθερμον ὑπὲρ τῆς Πατρίδος ἡμῶν ἡσθάνθη ὥστε καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιστολικῷ αὐτῆς χάριτος ἔθετο ὡς ἐμβλημα κλάδους δάφνης καὶ μυρσίνης καὶ ἐπιταίνιας προσδενούσης αὐτοὺς ἐλληνιστὶ τὴν ὥραίαν καὶ πλήρη μυστηρίου φράσιν «ὅσα ἀγνὰ» ἐφ' ἧ, ἐλάχιστον φόρον ἀποτίοντες ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης ἐφιλοτεχνήσαμεν τὸ ἐν τῷ

ΑΓΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΜΙΘ

Δεκεμβρίου φυλλαδίῳ τοῦ «Ἀπόλλωνος» δημοσιευθὲν ποιημάτων ὅπερ καὶ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν κάλλιστα μετεγλωτίσθη ὑπὸ τῶν εὐγενῶν φιλελλήνων κκ. Dowdall L. D. Gibson James ἀρίστων ποιητῶν τῆς Ἀγγλίας.

Ἐπὶ τῷ ποιητικῷ τούτῳ ἐμβλήματι καὶ ἕτερος μουσικοφίλος ἡμῶν εὐηρεστήθη ν' ἀπευθύνῃ ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν τὸ κάτωθι δημοσιευόμενον ὡς ἰότατον τετράστιχον

Ἡ λογία φιλέλλην καὶ αὐθις εὐηρεστήθη νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς Ἀθήνας περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ὅτε καὶ ἡμεῖς ἐσχόμεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν προσωπικῶς τὴν φιλέλληνα δεσποινίδα περιοδεύουσαν μετὰ τῆς εὐγενοῦς αὐτῆς ἐξαδέλφης κ. Blyth προτιθέμεναι νὰ περιηγηθῶσι τὰς νέας ἐπαρχίας Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀνεχώρησαν ἐξ Ἀθηνῶν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος Μαρτίου καὶ διὰ Βώλου ἀφίκοντο εἰς Λάρισσαν σκοποῦσαι νὰ ἐπισκεφθῶσι καὶ τὴν ἱστορικὴν μονὴν τῶν Μετεώρων. Ἀτυχῶς ὅμως ἡ ἐπίσκεψις αὕτη ἐματαιώθη ἐνεκα τοῦ δριμυτάτου χειμῶνος καὶ τῆς ἐκ τούτου ἀδιαβάτου καταστάσεως τῶν ὁδῶν, ἐκεῖθεν ἀναχωρήσασαι διηυθύνθησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν, κ' ἐκεῖθεν διὰ μικρᾶς Ἀσίας, Βυρσητοῦ, καὶ Κύπρου ἐπανακάμφωσιν εἰς τὴν αὐτῶν Πατρίδα φέρουσαι μεθ' αὐτῶν τὰς εἰλικρινεστέρας ἐνδείξεις τῆς ἀγνῆς ἀγάπης καὶ ἐνθέρμου εὐγνωμοσύνης τῆς τοσοῦτον ἀγνώως ὑπ' αὐτῶν ἀγαπωμένης Ἑλλάδος.

ΤΗ ΑΓΝΗ Ι. ΣΜΙΘ

Ὅσα ἀγνὰ στὰ στήθη σου ἀγνότερ' ἀναθάλλουν
Καὶ τ' ὄνομά σου ἀδελφὴν καρδίαν περισκέπει
Ὅτι δ' ἀγνὸν τὰ χεῖλη σου ὑπὲρ Ἑλλάδος ψάλλουν
Ἀγνὴ κ' εἰς τὰς καρδίας μας εὐγνωμοσύνη δρέπει.

Ἀθῆναι 28 Μαρτίου 1885.

N. Γ. ΑΓΓΙΛΑΕΙΔΗΣ

ΓΛΩΣΣΙΚΑΙ ΠΑΡΑΚΡΟΥΣΕΙΣ

ΥΠΟ

I. ΙΣΙΔΩΡΙΔΟΥ ΣΚΥΛΙΤΣΗ

Παντοπωλεῖον

Ὅταν αἱ Ἀθῆναι ἦσαν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Τούρκων οἷα τις κώμη, πιθανὸν ὅτι εἶχε παντοπωλεῖα, καθὼς παντοπωλεῖα ἔχουν σήμερον αἱ παρακείμεναι κῶμαι ὅπου ἐντὸς ξυλίνου ἢ πλινθίνου οἰκοδομήματος εὐρίσκεις πλησίον τοῦ ταριχευτοῦ αἰτακῆως κλωστήν ἀγγλικὴν, πλησίον τοῦ μέλιτος πυρίτιδα, καὶ πλησίον τοῦ μεταξίνου μανδυλίου κωδωνίσκου διὰ τὸν τράχηλον τῶν τράγων. Σήμερον ὅτε ἡ Πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος ἀπέκτησε ξενοδοχεῖα ἀντάξια τῶν ἀρίστων τῆς

δυτικῆς Εὐρώπης, παντοπωλεῖα δὲν ἔχει ἀλλ' ἔχει ὀψοπωλεῖα διὰ τὰ ὄψα πᾶν δ' ὅτι ἄλλο, εὐρίσκεται εἰς τοὺς οἰκείους ἐμπολεῖς.

Φρονῶ δὲ ὅτι ἂν ἡ οἰκοδομὴ ἡ ἐγειρομένη ἀπέναντι τοῦ Βαρβακείου μέλλει νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς προμήθειαν ὄψων, ἔπρεπε νὰ ὀνομασθῇ ὀψοπωλεῖα μᾶλλον ἢ ἀγορά.

Δὲν θὰ ἐτόλμων νὰ προτείνω τοῦτο, ἂν δὲν ἀνεγίνωσκον ἐν τοῖς Δειπνοσοφισταῖς, ὅτι κοιλιόδουλός τις, Φιλόξενος ὀνομαζόμενος, «εἰς Ἐφεσον καταπλεύσας καὶ εὐρὼν τὴν ὀψοπωλίαν κενὴν, ἐπύθετο τὴν αἰτίαν καὶ μαθὼν ὅτι πᾶν εἰς γάμους συνηγόρασται, λουσάμενος παρῆν ἄκλητος εἰς τὸν νυμφίον, κτλ.» (ἴδε βιβλ. α', παράγραφ. 9.)

Οὕτω καὶ δὲν θὰ συνεχέετο ἡ ἀγορὰ τῶν ὄψων μετὰ πάσης ἄλλης ἀγορᾶς.

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Φίλτατε κύριε Σακελλάρη!

Ἐχων ὑπ' ὄψιν μου τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν περισπούδαστον ἐπετηρίδα τοῦ ἐν Παρισίοις ὑπὲρ τῆς ἐνθαρρύνσεως τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων συλλόγου τοῦ 1883 καὶ μετ' ἐθνικῆς ὑπερηφανείας παρατηρῶν τὰς γιγαντιαίας προόδους τῆς παρ' ἡμῖν φιλογραφίας ἃς ἐποίησας ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις θεωρῶ καλὸν νὰ μεταδώσω τινὰ τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ «Ἀπόλλωνος» καὶ πράττω τοῦτο εὐχαρίστως διότι πολὺ πιθανὸν πάντες νὰ μὴ ἀνέγνωσαν τὴν ἐν λόγῳ ἐπετηρίδα. Καὶ δὴ ἐκ τῆς ἐπετηρίδος ταύτης μαθησόμενοι ὅτι ὁ κύριος Κόντος ἐβραβεύθη ἐν τῷ συλλόγῳ διὰ τὰς γλωσσικὰς του παρατηρήσεις (1883), ὁ κ. Ν. Πολίτης διὰ τὰς μελέτας ἐπὶ τοῦ βίου τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων (1872) ὁ κ. Δήμητρης διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Μακεδονίας (1875), ὁ κ. Μηλλιαράκης διὰ τὰ Κυκλαδικὰ (1875), ὁ κ. Κουμανούδης, Παπαρρηγόπουλος, Βαλέττας, Σάθας, Λάμπρος κτλ.

Ἐν τῇ αὐτῇ ἐπετηρίδι τοῦ 1883 περιέχονται ἡ πραγματεία τοῦ κ. Βικέλα «*Etal de la presse périodique Grecque en 1883 καὶ Étude sur les moijens de former un veritable instituteur. Discours de M. Charissios Papamarcou*» ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις γνωστοῦ μοι ταγματάρχου κ. Νικολαΐδη· ἀμφότεροι οὗτοι οἱ κύριοι μέλη τοῦ εἰρημένου Συλλόγου ὅχι ἐκ τῶν τυχόντων, εἰσὶ τὰ μάλιστα ἀξιέπαινοι διότι οὐ παύονται γράφοντες ἢ λέγοντες ἢ καὶ μεταφράζοντες ὅτι ποτὲ καλὸν ἔχει νὰ δείξῃ τὸ μικρὸν ἡμῶν ἔθνος ἰδίᾳ ὑπὸ φιλογραφικῆν ἐποψίν, καθιστῶντες οὕτω γνωστὰ τοῖς ἔξω ὅτι ἄξιον γνωστὸν γενέσθαι· οὕτως αὖξεται ἡ ὑπόληψις ἡμῶν εἰς τὰ ὅμματα τοῦ ἔξω κόσμου, τοῦθ' ὅπερ συντελεῖ λίαν διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος. Ἐν περιπτώσει π. χ. λύσεως Ἀνατο-